

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Sabbato. Attendite ne Iustitiam vestram faciatis coram hominibus, ut
videamini ab eis, &c. De respectibus humanis fugiendis. Qui suam
Iustitiam facit ut videatur, maximam quæ fieri possit, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

S A B B A T O .
DE R E S P E C T I B V S H V M A N I S
F U G I E N D I S .

Attendite, ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis; alioquin non habebitis mercedem apud Patrem vestrum. Matth. 6.

V E R I T A S P R A C T I C A .

Qui suam iustitiam facit ut videatur, maximam quæ fieri possit, iustitiam videatur facere,

RATIO EST. Quia maxima iustitia est usurpare quod Dei est, ipso Deo invito & vetante. Sed qui iustitiam suam facit ut videatur, sibi usurpat quod Dei est, ipso invito & vetante. Ergo maximum quæ fieri potest iustitiam videatur facere: seu potius, ne faciat, attendat quod Christus Dominus monet.

I. P U N C T U M .

i. de Cōp.

EPISTOLA. *GREGIE sanctus Joannes Chrysostomus primo de Compunctione libro, postquam enumeravit multiudinem viatorum quibus involvimus: Si quis, inquit, potuerit ab iis se nexibus exuere, cautiusque & attentius qua mandata sunt, adimplere, malumingen superbia continuo obrepit in qua est gravior lapsus. Cui conformiter sanctus Augustinus. Nisi humilitas omnia quæcumque bene facimus & præcesserit, & comitetur, & consequatur & proposita quam inueniamur, & apposita cui adhaeramus, & imposta quæ reprimeretur; jam nobis de aliquo bono factio gaudentibus, totum extorques de manu superbia: Virtus quippe casera in peccatis, superbia vero etiam in recte facta timenda est, ne illa que laudabiliter facta sunt, ipsius laudis cupiditate amittantur. Quamobrem opportunè Christus Dominus. Attende, inquit, ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus ut videamini ab eis. Nomine autem iustitiae intelliguntur omnia bona opera quorum tres sunt præcipuae species de quibus ipse consequenter agit toto capite sexto sancti Matthæi, nempe Eleemosyna, Jejunium, & Oratione; quæ*

tria distinctè spectant Deum, proximum & nosipos.

Atque ut in eorum actibus exercendis hoc attendamus quod monet Dominus, attende consideranda est Veritas quæ hinc docemur. Quod si nostram iustitiam fecerimus coram hominibus ut videamur ab eis, videbimur maximam quæ fieri possit, iustitiam facere. Quia videlicet maxima illa censenda est iustitia, quando quod Dei est maximè proprium, ipso nolente & prohibente Deo, sibi quis usurpat. Cum enim omnis usurpatio rei alienæ invito rationabiliter Domino, sic iustitia, certè quod res usurpata magis est propria & cara Domino suo, quod Dominus à quo subripitur est altior seu quod altior & superiori iure tem possidet, quod denique magis rationabiliter est invitatus, tunc omnium iudicio illarei alienæ usurpatio dicenda est major iustitia, seu magis iusta & gravis in suo genere, ut pote quæ in se magis comprehendat quæcunque faciunt ad gravitatem iustitiae.

*At vero quid potest esse aut cuinam potest esse magis proprium, quam quod Dei est, Deo, qui à se uno habet quod habet, & à quo pendent creatura omnia? Quis vero est altior Dominus quam qui est *Altissimus super omnem terram: Et Ps. 96.* qui tali jure sua possidet ut nec ipse suo se jure possit exuere. Si autem sua nolit communicare, nisi quantum permititur libertati hominum qui ab eo nolente & invito, sibi quæ Dei sunt non videntur usurpare, quis cogitari possit magis rationabiliter invitatus & nolens quam qui suprema est ratio rerum omnium, & prima quarumlibet regula rationum? *Nunquid via mea non est aqua, Ezech. 11.* & non magis via vestra prævia sunt, dicit Dominus? Unde aperte patet, quanta sit illa iustitia, quam gravis & extrema, si quis, quod Dei est maximè proprium, sibi usurpet, Deo nolente & *Ps. 118.* vetante? *Injuste iniquitatem fecerunt in me.* Nonne id agnolcis.*

II. PUN.

II. PUNCTUM.

SED qui iustitiam suam facit ut videatur ab hominibus, usurpat sibi quod Dei est, ipso Deo invito & nolente.

Usurpat enim gloriam illius iustitiae, quam facit ut videatur, ut aestimetur, ut laudetur, & glorificetur. Quia quidem gloria sic proprium Dei bonum est, ut singulariter Deus dicatur in Scripturis, *Rex & Dominus Gloria, quasi dicere*atur, neminem sibi posse illam prætendere, nisi quantum ipsi Deus voluerit communicare, aut nisi quicquid prætendit gloriam se reum faciat usurpatæ rei divinæ contra vel præter divinam voluntatem. Neque id gratis dicitur, sed firma est constansque ratio fundata in duobus divinis titulis seu attributis quæ sunt ita Divinitati propria, ut non possit esse Deus quin sit Principium & Finis omnis iustitiae, totiusque boni operis à quocunque hominum facti: ac proinde quin omnis Gloria quæ ex tali permanet bono, sit Deo maximè propria. Propter me, propter me faciam us non blasphemar: Et gloriam meam alteri non dabo. Ego ipse, ego primus, & ego novissimus. Quasi dicaret, sicut ego sum primum principium à quo quidquid sit, oitur: ita ego sum finis ad quem debet referri omne opus, & omnis operis gloria. Quod sic declarat apertius: Nunquid gloriantur secundis contra eum qui fecerat in ea? Aut exaltabitur sera contra eum à quo trahitur? quomodo si elevetur virga contra elevantem se, & exaltetur baculus qui utique lignum est: Perinde ac si dicaretur, sicut rei bene gestæ non datur gloria instrumento, sed agenti per instrumentum, sic planè Deo qui primarius est agens omnium bonorum operum debet referri gloria. *Omnia opera nostra operatus es nobis, Domine Deus noster.*

Agunt quidem cum Deo & cooperantur ad bonum opus homines, aliter ac instrumentum inanime, unde & mereantur suis bonis operibus mercedem sibi promissam: sed nihil propterea deperit Deo, nihil quod Dei est, potest idcirco detrahi: nihil propterea gloria sibi potest homo usurpare. Primo quidem quia homo cum non sit sui ipsius principium neque finis, non potest propter se ita operari, ut finis, quem sibi proponit, destruat finem Dei; destrueret autem finem Dei, si propriam quereret gloriam, & non divinam: neque enim hic est finis Dei agentis cum homine, ut homo suam quærat gloriam: ac proinde nec potest esse finis

agentis cum Deo hominis, Noli propter eum Rom. 12: cam, Noli propter tuam gloriam, destruere o-
pus Dei.

Deinde si quæ merces promissa est operanti homini, bene operanti promissa est, seu bonis eius operibus. At non possunt illius bona esse opera, qui in suis operibus velit videri ab hominibus ut laudetur, hæc est vanitas quæ pœnam potius meretur quam pœnum; *Vnde quis trahit iniquitatem in funiculis vanitatis: Et expresse dicitum à Domino; Alioquin mercedem non habetis apud Patrem vestrum.*

Denique si operanti bonum precatur Apostolus *Gloriam & honorem & pacem, opportu-* Rom. 2: *nè quidem, sed an propterea qui operatur bo-*num, possicillam ambire & sibi usurpare non di-*xit Apostolus, immo cum Christo vetuit. Non glo-* 1. Cor. 10: *rietur omnis caro in conspectu eius. NON effici-* Gal. 5: *mur inanis gloria cupidi. NIHIL per contentio-* Phil. 2: *nem, neque per inanem gloriam, GLORIA in con-* Ibid. 3: *fusione ipsorum qui terrena sapient. NON quar- 1. Thess. 2:* *muis ab hominibus gloriam: neque à vobis, neque 1. Tim. 1:* *ab aliis, SOLI Deo honor & gloria. Poteratne loqui expressius contra quærentes suam glo-*riam?**

III. PUNCTUM.

Qui suam ergo iustitiam facit ut videatur ab hominibus, maximam, quæ fieri possit, iustitiam video facere: Quia quod Dei est maximè proprium, ipso invito & nolente sibi usurpat. Unde apud sanctus Bernardus, *Gloriam meam, Dominus ait; alteri non dabo: & superbis, de Nativitate ego, inquit, mihi eam licet non dederis, usurpabo. Dom.* Serm. 4. Poteratne aliquid injuriosius & iniustius cogitat? Cogita duos homines in eodem opere labantes, quorum unus alio longè minus de suo conferat, longè minus laboret, & tamen totum quod ex labore colligitur emolumenum sibi omnino attrahat, defraudeatque socium operis, sua debita parte, licet reclamantem & contradicentem. Nunquid tibi videtur illa esse merces de *Iacob. 5: fraudata, qua à sancto Iacobo clamare dicitur, Et clamorem eius in aures Domini Sabaoth introire! Vellesne tam crudellem in homines exercere iustitiam? Hæc est verò, hæc est iustitia quam contra Deum meditatis, quando iustitiam tuam facis ut videaris & laudoris. Laboras cum Deo in opere, sed profecto longè minus quam ipse Deus: & tamen totum laboris pretium, totumque operis emolumenum tibi afflumis, ni-*

hil proſus Deo reservans, qui sibi solam gloriam
releratam volebat!

Hab. 4.

*Ve ei qui multiplicat non sua! usquequo &
aggravat contra se densum lutum? Usquequo
in suam perniciem accumulat terrenam glo-
riam, quæ velut lutum erat calcandæ & quam
tamen in dies sibi multiplicat & condensat, quia
nihil familiarius nihil usitatus nihil copiosius
istavaniate, quæ queritur in iis quæ apparent
coram hominibus: & hanc unam referet ex
densum quo vana inficietur anima & cuius pon-
dere demergetur ad insimil, nisi sibi prospiciat!*

*norem Deo, & consumptus à vermbus, expira-
vit? Non omnes vani & superbi sic forte super-
biunt & peccant sicut iste Herodes; sed quan-
tumcunque minus superbiant, magis tamen
peccant quam putent: & gravius punientur
quam timeant: nam verè Deo David confite-
batur: Odiisti observantes vanitates, supervacuæ;
Quamobrem deinceps ex consilio Sapientis:
Bono anima gloriam rede Deo: Et dic sæpe cum
Domino, si ego glorifico meipsum, gloria mea
nihil est.*

*Vide in 1. parte, Feria 2. Hebdomada 2. in Ad-
ventu, ubi hæc statuitur Veritas:*

*Nulla te homo quantumvis gloriose
gloriari potest.*

*Et alibi passim, Verbo, Gloria, Humilitas, In-
tentio.*

*Micb. 6. pondera dolosa? Nunquid possum approbare, &
non punire illum qui tam injuste & fraudulen-
ter agit cum proximo & cum Deo, ut non nisi
subtractis eorum bonis ditescat? Nonne percus-
sit Herodeni Angelus, Ed quod non dedisses ho-*

Ad. 12.

DOMINICA SEXTA POST PENTECOSTEN.

DE MVLTA TVRBA, EX PAVCIS PISCICULIS ET PANIBUS A DOMINO SATURATA.

*Cum turbam multam esset cum Iesu nec haberent quod manducarent, convocatis
Discipulis, ait illis: misereor super turbam, quia ecce iam tri-
duo sustinent me, nec habent quod manducent, &c.*

Marci 8.

VERITAS PRACTICA.

Non quod times, timendum est, ne desit tibi
Deus, sed ne tu desis Deo.

RATIO EST, Quia non est timendum nisi ma-
lum quod à te pendet ut caveris, & cui preca-
vendo timor est opportunus.

Sed quod times ne desit tibi Deus, non est ita ma-
lum, quod à te pendet ut caveris, sicut ne tu
desis Deo.

Non illud igitur quod times timendum est, sed
aliud quod minus times, & unde ad Divinam
providentiam plurius referit.

I. PUNCTUM.

AT quidem notum est omnibus miraculum illud quod ho-
die nobis proponitur, sed non
est satis consideratum. Tria ve-
ro sunt præcipue quæ attentus
expendas & admireris.

Primum est quam multæ turbæ sequentur
Dominum, quanta vis & virtus Domini qui
tam multos ad se allicet, & tamen nos illi Da-
mino toties resistimus? O quam prudenter
Apostolus. Videte ne recuseatis logionem.

Secundum, quanta devotione, quantus fervor
& quale studium universi hujus populi qui ad
deficien-

Heb. II.